

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **J.**, bývajúceho v H., zastúpeného JUDr. J., advokátom v B., proti žalovaným **1/ J.**, bývajúcej v H., **2/ P.**, bývajúcemu v H., obaja zastúpení JUDr. J., advokátom v P., **o vypratanie bytu**, vedenej na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 6 C 93/2009, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 8. apríla 2013 sp. zn. 20 Co 118/2012, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a**.

Žalovaným náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bardejov v poradí štvrtým rozsudkom z 21. marca 2012 č.k. 6 C 93/2009-543 zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal uloženia povinnosti žalovaným vypratať byt č. 1 nachádzajúci sa v 9-bytovej jednotke v H.. Rozhodnutie o trovách konania si ponechal na samostatné rozhodnutie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobcovi nevzniklo členstvo v bytovom družstve, pretože základnou podmienkou na vznik členstva bolo aj rozhodnutie predstavenstva družstva o prijatí za člena, ktorá skutočnosť v konaní nebola preukázaná. Rozhodnutie o prijatí za člena bytového družstva sa nenachádza ani v jeho osobnom spise a pokiaľ sa žalobca nestal členom bytového družstva, nemohlo mu vzniknúť ani právo osobného užívania družstevného bytu, ktoré vzniká iba členovi družstva. Za daného stavu potom žalobca nie je aktívne legitimovaný na podanie žaloby o vypratanie bytu, preto jeho žalobu zamietol.

Krajský súd v Prešove na odvolanie žalobcu rozsudkom z 8. apríla 2013 sp. zn. 20 Co 118/2012, potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa s poukazom na ustanovenie § 219

ods. 1 O.s.p., keď dospel k záveru, že súd prvého stupňa vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého správne zistil skutkový stav a vo veci aj správne rozhodol, jeho skutkové zistenia zodpovedajú vykonanému dokazovaniu a odôvodnenie rozhodnutia má podklad v zistení skutkového stavu, na ktorom sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania. Zdôraznil, že po zrušení predchádzajúceho rozhodnutia uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. marca 2009 sp. zn. 2 MCdo 10/2008, súd prvého stupňa doplnil dokazovanie v naznačenom smere a zameral svoje dokazovanie na zistenie, či bol žalobca prijatý za člena bytového družstva, pričom táto skutočnosť v konaní preukázaná nebola a zachovaná bola iba členská prihláška žalobcu, ktorú podalo J., avšak nebolo vydané rozhodnutie o prijatí žalobcu za člena O.. Prijatie žalobcu za člena bytového družstva nebolo preukázané v konaní ani svedeckými výpoveďami, pretože jediný svedok, ktorý prijatie žalobcu za člena družstva tvrdil, na zasadnutí predstavenstva O., na ktorom sa tak malo stať, nebol prítomný. Vzhľadom k tomu, že žalobca sa nestal členom O. napriek podanej prihláške, nemôže sa domáhať vypratania predmetného bytu pre nedostatok aktívnej legitímácie na podanie takejto žaloby.

Žalobca podal proti tomuto rozsudku dovolanie, ktorého prípustnosť odvodzoval z ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. a dôvodnosť z ustanovenia § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p., že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Ohľadne odňatia možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. uviedol, že súd prvého stupňa prejednal vec a vo veci rozhodol na pojednávaní v jeho neprítomnosti napriek tomu, že neboli naplnené podmienky na takéto prejednanie a odvolací súd neuviedol, z akých dôvodov nie je potrebné vyhovieť návrhom na doplnenie dokazovania a jeho rozhodnutie je nepreskúmateľné. Uviedol, že súd prvého stupňa prejednal vec 21. marca 2012 a vo veci vydal rozhodnutie napriek jeho žiadosti o odročenie pojednávania z dôvodu pracovnej neschopnosti právneho zástupcu, o čom bolo súdu predložené ospravedlnenie. Týmto postupom mu bolo znemožnené realizovať jeho procesné práva priznané mu O.s.p. Súd prvého stupňa, ani odvolací súd nereagovali na jeho návrhy na doplnenie dokazovania, aby k veci boli vypočutí ďalší svedkovia na okolnosť preukázania vzniku členstva v bytovom družstve, ktorá otázka bola kľúčová pre rozhodnutie vo veci, čo malo rovnako za následok odňatie možnosti konať pred súdom. Napokon za odňatie možnosti konať pred súdom považuje aj nedostatočne odôvodnené rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorý sa nevysporiadal s námietkami žalobcu poukazujúcemu na iné listiny preukazujúce jeho prijatie za člena družstva. Napokon namietol aj nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov, pretože ním predložené dôkazy

v kontexte s osvedčením podania prihlášky za člena družstva, zaplataenie členského vkladu a platenie úhrad za byt prostredníctvom J. svedčia o platnom uzatvorení nájomnej zmluvy a pokiaľ byt využívalo J. so súhlasom žalobcu na iné účely, nezasiahla táto skutočnosť do platne uzatvorenej nájomnej zmluvy a nemožno hovoriť o obchádzaní zákona. Navrhol preto napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Žalovaní navrhli dovolanie žalobcu zamietnuť (zrejme odmietnuť), považujúc napadnuté rozhodnutie za vecne správne. Ohľadne vypočutia ďalších svedkov uviedli, že konanie sa vedie od roku 1997 a žalobca tak mal dostatok času predložiť alebo navrhnúť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení a za dôvodnú nepovažovali ani námietku týkajúcu sa nesprávneho právneho posúdenia veci. Zdôraznili, že v konaní namietali nedostatok aktívnej legitimácie žalobcu na podanie predmetnej žaloby, ktorú je potrebné posudzovať podľa hmotnoprávných predpisov. Žalobca nepreukázal v konaní, že mu vzniklo členstvo v bytovom družstve a neprináleží mu ochrana podľa § 126 ods. 2 O.s.p. Žiadali priznať im náhradu trov dovolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré v zmysle § 236 a nasl. O.s.p. možno napadnúť dovolaním.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.), alebo rozsudok, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.), alebo rozsudok potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu, alebo ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

V prejednávanej veci dovolanie smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa, pričom nevyslovil prípustnosť dovolania, a nešlo ani o prípad, že by sa odvolací súd v tejto veci odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu. Keďže dovolaním napadnutý potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu nevykazuje niektorý zo znakov uvedených v § 238 ods. 1, 2 a 3 O.s.p., je zrejmé, že ide o prípad, v ktorom Občiansky súdny poriadok dovolanie podľa citovaného zákonného ustanovenia nepripúšťa.

Ústava Slovenskej republiky neupravuje, aké dôsledky majú prípady porušenia práva na súdnu ochranu a jednotlivé procesné nesprávnosti, ku ktorým dochádza v konaní pred súdmi, ani neustanovuje predpoklady ich možnej nápravy v opravnom konaní. Bližšiu úpravu ústavou garantovaného práva na súdnu ochranu obsahuje Občiansky súdny poriadok, ktorý predpokladá aj možnosť vzniku procesných pochybení v občianskom súdnom konaní. V nadväznosti na podstatu, význam a procesné dôsledky pochybení upravuje tento procesný kódex aj podmienky, za ktorých možno procesné nesprávnosti napraviť v dovolacom konaní. S niektorými najzávažnejšími, taxatívne vymenovanými procesnými vadami, ktoré zakladajú tzv. zmätočnosť, spája Občiansky súdny poriadok priamo prípustnosť dovolania podľa § 237, pričom vady tejto povahy sú zároveň aj prípustným dovolacím dôvodom podľa § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. Aj niektorým ďalším vadám inej procesnej povahy majúcim za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (tzv. iným vadám konania) pripisuje Občiansky súdny poriadok význam, avšak – na rozdiel od taxatívne vymenovaných vád – (len) v tom zmysle, že ich považuje za relevantný dovolací dôvod (por. § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), ktorý možno uplatniť iba v takom dovolaní, ktoré je procesne prípustné (vada takejto povahy sama osebe však prípustnosť dovolania nezakladá).

Iná vada konania, na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p., nezakladá zmätočnosť rozhodnutia a dovolací súd môže pristúpiť k posúdeniu opodstatnenosti tvrdenia o tomto dovolacom dôvode až vtedy, keď je dovolanie z určitého zákonného dôvodu prípustné (o tento prípad ale v prejednávanej veci nejde).

S prihliadnutím na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O.s.p.) skúmať vždy, či dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou zo závažných procesných vád vedúcich k vydaniu tzv. zmätočného rozhodnutia, neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či konanie a rozhodnutie odvolacieho súdu nie je postihnuté niektorou z vád

vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. (t.j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, o prípad nedostatku návrhu na začatie konania vo veciach, ktoré možno začať len na návrh, o prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať, či o prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo súdom nesprávne obsadeným). Takéto vady konania ale v dovolacom konaní neboli zistené.

Dovolateľ namietal, že v konaní pred súdom prvého stupňa mu bolo odňaté právo konať pred súdom tým, že súd prvého stupňa konal a rozhodol napriek tomu, že právny zástupca žalobcu žiadal o odročenie pojednávania z dôvodu jeho pracovnej neschopnosti.

Odňatím možnosti konať sa v zmysle uvedeného ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Predmetnému dôvodu dovolania sú vlastné tri pojmové znaky: 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. O taký prípad v prejednávanej veci nejde z dôvodu, že súd pri prejednávaní a rozhodovaní veci postupoval v súlade s právnymi predpismi a žalobcovi neznemožnil uplatniť procesné práva priznané mu právnym poriadkom na zabezpečenie jeho práv a oprávnených záujmov.

Podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

V zmysle čl. 38 ods. 2 prvej vety Listiny základných práv a slobôd (ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd) každý má právo, aby jeho vec bola prerokovaná verejne, bez zbytočných priet'ahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Ak je toto konanie v rozpore s procesnými zásadami, porušuje ústavnoprávne princípy (II. ÚS 85/06). Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné sudy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo že boli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04).

Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04). Pod spravodlivým súdnym procesom (fair hearing) sa v žiadnom prípade nechápe právo účastníka súdneho konania na preskúmanie toho, akým spôsobom vnútroštátny súd hodnotil právne a faktické okolnosti konkrétneho prípadu. Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať

sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

Z citovaných ustanovení ústavy a ústavného zákona vyplýva, že základným právom účastníka je, aby jeho vec bola prejednaná v jeho prítomnosti. Právo účastníka, aby jeho vec bola prejednaná verejne a v jeho prítomnosti, zaručené čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, nemožno chápať tak, že by súd nemohol konať a rozhodnúť vo veci bez prítomnosti účastníka, ale tak, že súd je povinný účastníkovi poskytnúť priestor na uplatnenie tohto práva.

Občiansky súdny poriadok upravujúci postup súdu a účastníkov v občianskom súdnom konaní ústavou zaručené právo osobnej prítomnosti účastníka konania na súdnom konaní zabezpečuje tak, že ukladá súdu, ak zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak, aby nariadil na prejednanie veci samej pojednávanie, na ktoré predvolá účastníkov a všetkých, ktorých prítomnosť je potrebná, pričom predvolanie musí byť účastníkom doručené tak, aby mali dostatok času na prípravu, spravidla najmenej päť dní pred dňom, keď sa má pojednávanie konať, a mohli sa pojednávania aktívne zúčastniť (§ 115 ods. 2 O.s.p.).

Podľa § 101 ods. 2 O.s.p. súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie, ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy. Uvedené platí primerane i pre konanie na odvolacom súde (§ 211 ods. 2 O.s.p.).

Z uvedeného vyplýva, že súd nie je povinný vyhovieť akejkoľvek žiadosti o odročenie pojednávania, ale len takej, ktorú účastník odôvodní „dôležitým dôvodom“. Dôležitosť dôvodu, pre ktorý účastník žiada o odročenie pojednávania, posudzuje súd s prihliadnutím ku všetkým okolnostiam prípadu. Hoci to zákon výslovne neustanovuje, existenciu takéhoto dôvodu, ktorý účastníkovi bráni byť prítomný na pojednávaní, musí účastník súdu vždy preukázať, a to hodnoverným spôsobom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky už vo viacerých rozhodnutiach uviedol, že dôležitosť dôvodu, ktorým je odôvodňovaná žiadosť účastníka o odročenie pojednávania (§ 101 ods. 2 O.s.p.), skúma súd predovšetkým z hľadiska preukázania skutočnosti, z ktorej sa vyvodzuje existencia tvrdeného dôležitého dôvodu (por. napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14. decembra 2006 sp. zn. 3 Cdo 294/2006, z 24. novembra 2008 sp. zn. 3 Cdo 181/2008, z 22. augusta 2007 sp. zn. 5 Cdo 53/2007 a z 19. mája 2010 sp. zn. 5 Cdo 34/2010).

Aj rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 66/1994 z 18. apríla 1995, publikované v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky pod poradovým číslom 31/1995, na ktoré poukazuje dovolateľ a ktorého právna veta znie: „Choroba účastníka preukázaná lekársky uznanou práceneschopnosťou je dôležitým dôvodom v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p. Ak účastník konania v takomto prípade požiadal včas o odročenie pojednávania, prejednanie veci v jeho neprítomnosti treba kvalifikovať ako odňatie možnosti účastníkovi konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.“, je v súlade s uvedenou požiadavkou.

Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na tú skutočnosť, že závažnosťou riešenia problematiky odročovania pojednávania z dôvodu lekársky uznanej práceneschopnosti a jej prípadného zneužívania ako prostriedku zámernej procesnej obštrukcie si bol vedomý aj samotný zákonodarca, keď s účinnosťou od 1. januára 2012 (zák. č. 388/2011 Z.z.) upravil pravidlá pre odročenie pojednávania v prípadoch, keď je dôvodom na odročenie pojednávania zdravotný stav účastníka alebo jeho zástupcu upravené v procesnom predpise. V takých prípadoch musí návrh na odročenie pojednávania okrem náležitostí podľa § 119 ods. 2 O.s.p. obsahovať aj vyjadrenie ošetrojúceho lekára o tom, že zdravotný stav účastníka alebo jeho zástupcu neumožňuje účasť na pojednávaní. Za také vyjadrenie sa považuje vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že účastník konania alebo jeho zástupca nie je schopný bez ohrozenia života alebo závažného zhoršenia zdravotného stavu sa zúčastniť pojednávania (§ 119 ods. 3 O.s.p.).

Účastník konania má nepochybne právo byť prítomný na pojednávaní a ak mu vážna prekážka bráni sa zúčastniť, má právo požiadať o jeho odročenie. Výkon týchto práv však nesmie brániť druhému účastníkovi v realizácii jeho práva na prejednanie veci bez zbytočných prieťahov. Základnou povinnosťou súdu a sudcu je zabezpečiť taký procesný

postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Táto povinnosť vychádza z § 6 O.s.p., ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého ak sa konanie začalo, postupuje v ňom súd zásadne bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá (*Nález Ústavného súdu SR z 3. mája 2011, sp. zn. III. ÚS 69/2011*).

Dovolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že k odňatiu možnosti žalobcu konať pred súdom v dôsledku procesného postupu prvostupňového súdu v prejednávanej veci nedošlo.

Z obsahu spisu vyplýva, že prvostupňový súd na prejednanie veci nariadil celkovo devätnásť pojednávaní, a to na deň 26. mája 1998, 18. júna 1998, 4. augusta 1998, 2. marca 2000, 18. októbra 2001, 2. marca 2004, 22. októbra 2004, 18. marca 2005, 18. januára 2006, 26. septembra 2006, 3. decembra 2009, 15. februára 2010, 17. mája 2010, 27. októbra 2010, 13. júna 2011, 27. júna 2011, 3. októbra 2011, 19. decembra 2011 a 21. marca 2012, na ktorom vyhlásil napadnutý rozsudok.

Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvého stupňa na žiadosť žalobcu odročil pojednávanie stanovené na 3. decembra 2009, 15. februára 2010, 17. mája 2010, 13. júna 2011, 27. júna 2011, 3. októbra 2011 a 19. decembra 2011. Za podstatnú treba považovať tú skutočnosť, že hoci právny zástupca žalobcu žiadal o odročenie pojednávania stanoveného aj na 21. marca 2012 (t.j. už za účinnosti zák. č. 388/2011 Z.z.) nepostupoval v zmysle ustanovení § 119 ods. 3 O.s.p. a nepredložil s návrhom na odročenie pojednávania aj vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že účastník (jeho právny zástupca) nie je schopný zúčastniť sa pojednávania bez ohrozenia života alebo závažného zhoršenia zdravotného stavu a to ani napriek výzve súdu zo 16. marca 2012 (por. úradný záznam na č.l. 539). V tejto súvislosti je potrebné poukázať na to, že uvedenú povinnosť zákonodarca uložil účastníkovi, ktorý navrhuje odročenie pojednávania, a preto jej splnenie nie je možné vyžadovať od konajúceho súdu. Vychádzajúc z ustanovenia § 167 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 154 ods. 1 O.s.p. je nepochybné, že v prípade podania návrhu na odročenia pojednávania sa jedná o rozhodovaciu činnosť súdu a o splnení podmienok vyplývajúcich z ustanovení zákona (vrátane § 119 ods. 3 O.s.p.) a o takom návrhu je potrebné rozhodovať individuálne,

vo vzťahu ku každému súdom určenému termínu verejného pojednania veci. Keďže v pojednávanej veci žalobca (jeho právny zástupca) na výzvu súdu nereagoval a nepredložil súdu vyjadrenie ošetrojúceho lekára v zmysle ustanovenia § 119 ods. 3 O.s.p., súd prvého stupňa postupoval správne, keď uznesením rozhodol, že vec pojedná v neprítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu (por. č.l. 541).

Z uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru že právo žalobcu na spravodlivý proces nebolo porušené.

Dovolateľ namietal odňatie možnosti konať pred súdom tiež tým, že súdy nevykonali všetky navrhnuté dôkazy a nevykonanie dôkazov ani neodôvodnili (návrhy na vypočutie ďalších svedkov majúcich preukázať členstvo žalobcu v bytovom družstve). V tejto súvislosti dovolací súd poznamenáva, že samotné nevykonanie všetkých dôkazov navrhnutých účastníkmi konania nie je bez ďalšieho odňatím možnosti konať pred súdom, pretože v zmysle ustanovenia § 120 ods. 1 veta druhá O.s.p. súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná. Dôvodnou nie je táto námietka ani v súvislosti s tvrdením žalobcu, že nikto z deviatich užívateľov bytov v predmetnom bytovom dome nemôže preukázať vznik členstva v bytovom družstve. Z obsahu spisu pritom vyplýva, že súd prvého stupňa na otázku vzniku členstva žalobcu v bytovom družstve vykonal rozsiahle dokazovanie nielen listinnými dôkazmi, ale aj vypočutím značného počtu svedkov, na základe čoho potom dospel k záveru, že žalobca sa členom bytového družstva nestal. Ak za takéhoto skutkového stavu súd nevyhovел návrhu na vypočutie ďalších svedkov navrhovaných žalobcom, takýmto postupom neodňal žalobcovi možnosť konať pred súdom (na tomto mieste dovolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že konanie je na súde vedené od 28. februára 1997).

Opodstatnenou nebola ani námietka žalobcu o odňatí možnosti konať pred súdom nedostatočným odôvodnením rozsudku odvolacieho súdu. Pokiaľ odvolací súd v odôvodnení svojho rozsudku poukázal na správnosť skutkových a právnych záverov súdu prvého stupňa, pričom sa zároveň stotožnil s odôvodnením prvostupňového rozsudku, bolo potrebné odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu posudzovať v kontexte s odôvodnením rozsudku súdu prvého stupňa. Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozsudku podrobne a zrozumiteľne uviedol, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal, akými úvahami sa riadil a ako vec právne posúdil. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa doplnil dôvody jeho rozsudku,

pričom sa tým zároveň vyporiadal s odvolacími námietkami žalobcu. Podľa názoru dovolacieho súdu rozsudok odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvého stupňa spĺňa požiadavky na riadne a presvedčivé odôvodnenie v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p., keďže ním bola daná odpoveď na všetky podstatné otázky a námietky týkajúce sa jednak procesného postupu prvostupňového súdu a jednak skutkového a právneho posúdenia veci. V súvislosti s tým dovolací súd dodáva, že podľa ustálenej judikatúry Najvyššieho i Ústavného súdu SR nemusí odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. Ďalej poznamenáva, že pri posudzovaní riadneho odôvodnenia rozhodnutí súdov v základnom konaní sa nezaoberá správnosťou skutkových a právnych záverov v nich obsiahnutých, pretože správnosť dovolaním napadnutého rozsudku by mohol skúmať, len ak by dovolanie bolo prípustné.

Žalobca ako ďalší dovolací dôvod uvádzal, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Treba uviesť, že nesprávne právne posúdenie veci (omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav) je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo o sebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia žalobcu boli opodstatnené, ním uvádzané skutočnosti by mali za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nezakladali by ale prípustnosť dovolania podľa § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd použil na zistený skutkový stav správny právny predpis a či ho aj správne aplikoval, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné. O taký prípad ale v danej veci nejde.

Keďže ustanovenia § 237, § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. dovolanie žalobcu proti rozsudku odvolacieho súdu nepripúšťajú, bolo potrebné tento opravný prostriedok odmietnuť podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p. Vzhľadom na to Najvyšší súd Slovenskej republiky, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nemohol sa zaoberať napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešným žalovaným vzniklo právo na náhradu trov tohto konania proti žalobcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). V danom prípade, vychádzajúc z procesnej situácie a obsahu vyjadrenia k dovolaniu, dovolací súd dospel k názoru, že trovy súvisiace s podaním tohto vyjadrenia nie sú trovami potrebnými na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva, preto ich náhradu žalovaným nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 23. septembra 2014

JUDr. Edita B a k o š o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Lenka Pošová